

KWETB

Bord Oideachais agus Oiliúna
Chill Dara agus Chill Mhantáin

*Kildare and Wicklow Education
and Training Board*

**Kildare and Wicklow Education and Training Board
[KWETB]**

ACHT NA DTEANGACHA OIFIGIÚLA 2003

SCÉIM TEANGA

2018 - 2021

Clár

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra.....	3
1.1 Réamhrá	3
1.2 Ullmhú agus Ábhar na Scéime	3
1.3 Dáta tosaithe na Scéime.....	3
Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin.....	4
2.1 Misean agus Aidhmeanna	4
2.2 Príomhfheidhmeanna	4
2.3 Príomhsheirbhísí	4
2.4 Custaiméirí agus Cliaint	4
Caibidil 3: Sonraí faoi sheirbhísí a chuirtear ar fáil faoi láthair i mBéarla nó go dhátheangach.	5
Caibidil 4: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge	6
Caibidil 5: Ag feabhsú inniúlacht sa Ghaeilge	13
5.1 Earcaíocht.....	13
5.2 Oiliúint agus Forbairt.....	13
5.3 Poist Shainithe Ghaeilge.....	14
Caibidil 6: Monatóireacht agus Athbhreithniú.....	15
Caibidil 7: Poibliú na Scéime Comhaontaithe	16

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra

1.1 Réamhrá

Forálann Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 d'ullmhú scéim teanga ag comhlachtaí poiblí ag tabhairt mionsonraí faoi na seirbhísí a sholáthróidh siad:

trí mheán na Gaeilge
trí mheán an Bhéarla, agus
trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

agus na bearta a ghlacfar lena chinntiú go ndéanfar aon seirbhís nach bhfuil an comhlacht ag soláthar trí mheán na Gaeilge a sholáthar laistigh de fhráma ama comhaontaithe.

De réir alt 14(3) den Acht, fanann scéimeanna teanga i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim nua daingnithe, cibé acu is déanaí, ag an Aire Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta.

1.2 Ullmhú agus Ábhar na Scéime

Tá aird mar is cuí tugtha ar na Treoirínte a d'éisigh an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta agus an scéim seo á hullmhú. Ina theannta sin, tugadh faoi phróiseas cuimsitheach comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara uile.

Tá **Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin** á threorú ag an bprionsabal gur cheart go mbeadh soláthar seirbhísí Gaeilge bunaithe ar:

- an leibhéal bunúsach éilimh ar sheirbhísí ar leith i nGaeilge,
- an tábhacht a bhaineann le cur chuige réamhghníomhach i soláthar dá leithéid, agus
- acmhainní, lena n-áirítear acmhainní daonna agus airgeadais, agus cumas an chomhlachta an cumas riachtanach teanga a fhorbairt nó a rochtain.

Comhlánaíonn an scéim seo prionsabail a bhaineann le Seirbhís ar Ardchaighdeán do Chustaiméirí agus ár gCairt Chustaiméirí. Tá sí curtha le chéile leis an aidhm go gcomhlíonfaí gach oibleagáid ábhartha faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla atá ar Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin ar bhonn céimnithe, tríd an scéim seo agus trí scéimeanna amach anseo.

Tuigtear agus aithnítear an t-am agus an iarracht a chuir gach duine a raibh baint acu leis an bpróiseas seo isteach ann.

1.3 Dáta tosaithe na Scéime

Dheimhnigh an tAire Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta an scéim seo. Tosaíonn sí le héifeacht ó 01 Bealtaine 2018 agus beidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim eile deimhnithe, cibé rud is déanaí.

Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin

2.1 Misean agus Aidhmeanna

Is é misean Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin (BOOCDM), i gcomhar le gníomhaireachtaí eile oideachais agus comhlachtaí forbartha pobail, comharsanachtaí foghlama a chruthú agus a chur chun cinn i gContaetha Chill Dara agus Chill Mhantáin, le go mbeidh rochtain ag gach duine a chónaíonn i gContaetha Chill Dara agus Chill Mhantáin ar an oideachas agus ar an oiliúint is gá dá gcuid riachtanas pearsanta, sóisialta, cultúrtha, geilleagrach agus sibhialta.

2.2 Príomhfheidhmeanna

Is comhlacht reachtúil é Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin le freagrachtaí forleathana as seachadadh oideachais agus oiliúna san earnáil bunoidreachais (Scoileanna Pobail Náisiúnta), i scoileanna dara leibhéal, i gColáistí breisoideachais, in ionaid aitheanta oideachais (Scéim Deiseanna Oiliúna Oideachais - SDOG), in Ógtheagmháil, agus in ionaid breisoideachais agus oiliúna) i gCill Dara agus i gCill Mhantáin.

2.3 Príomhsheirbhísí

Bunaíonn agus coinníonn Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin scoileanna agus ionaid aitheanta oideachais, agus pleanálann, soláthraíonn, comhordaíonn agus athbhreithníonn an Bord soláthar an oideachais agus na hoiliúna laistigh dá chuid limistéar seirbhíse. Tá sé de dhualgas ar an mBord freisin (faoi threoir ón Aire Oideachais agus Scileanna) seirbhísí tacaíochta a chur ar fáil do sholáthróirí eile oideachais agus oiliúna, e.g. *Solas*. Tharlódh go soláthrófaí na tacaíochtaí seo i gcomhthéacs tionscadal caipitil agus talún, acmhainní daonna, seirbhísí airgeadais, seirbhísí dlí, Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) agus rialachas corparáideach.

2.4 Custaiméirí agus Cliant

Pobail uile Chontaetha Chill Dara agus Chill Mhantáin:

Mic Léinn, tuismitheoirí/caomhnóirí a chomhdhéanann pobail/comharsanachtaí foghlama ár scoileanna iar-bhunoideachais ar fad, ár n-ionaid aitheanta oideachais agus gach seirbhís eile a sholáthraíonn Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin, lena n-áirítear seirbhísí breisoideachais agus oiliúna, seirbhísí oideachas pobail agus seirbhísí obair ógra;

Ranna stáit/comhlachtaí leathstáit, gníomhaireachtaí deonacha, grúpaí pobail agus daoine aonair; agus fostaithe Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin.

Caibidil 3: Sonraí faoi sheirbhísí a chuirtear ar fáil faoi láthair i mBéarla nó go dhátheangach.

Sonraí faoi sheirbhísí a chuirtear ar fáil faoi láthair i mBéarla amháin, nó dátheangach i nGaeilge agus i mBéarla.

Seirbhísí atá ar fáil faoi láthair:

Seirbhísí [ginearálta]	Béarla amháin	Gaeilge amháin/ Dátheangach
Iarbhunscoileanna	Ard scoil Ráth Iomgháin, Ráth Iomgháin, Coláiste Átha Í, Baile Átha Í, Coláiste Pobail Avondale, Ráth Droma, Coláiste Pobail Bhaile Coimín, Baile Coimín, Institiúid Bhreisoideachais Bhré, Bré Coláiste Bhríde, Carn an Bhua, Coláiste Chill Mhantáin, Baile Chill Mhantáin, Coláiste Chraobh Abhann, Cill Chomhghaill, Coláiste Lorcáin, Díseart Dhiarmada, Coláiste Chonfaí, Léim an Bhradáin, Iarbhunscoil an Churraigh, An Currach, Coláiste Ghleann Airt, Iarbhunscoil Mhá Nuad, Má Nuad, Coláiste Pobail Mhá Nuad, Má Nuad [An tAonad – i nGaeilge] Coláiste Chnoc an Phóbaire, An Nás, Iarbhunscoil Chonglais, Bealach Conglais, Coláiste Pobail Naomh Conlao, An Droichead Nua, Iarbhunscoil Naomh Fearnáin, An Chorrchoill, Coláiste Pobail Naomh Caoimhín, Dún Luáin.	Coláiste Ráithín, Bré Gaelcholáiste na Mara, An tInbhear Mór An tAonad, Coláiste Pobail, Má Nuad
Pobalscoileanna Náisiúnta	PSN, Na Clocha Liatha, PSN, An Nás.	
	Ógtheagmháil, SDOG (Scéim Deiseanna Oiliúna Gairmoideachais), Ionaid Litearthachta d'Aosaigh agus Ionaid Bhreisoideachais agus Oiliúna.	
Oifigí Riaracháin BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin sa Nás agus i mBaile Chill Mhantáin.	Seirbhísí ar fad trí Bhéarla	

Caibidil 4: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge

Is riachtanais éigeantacha faoi Acht nd dTeangachta Oifigiúla 2003 iad na forálacha atá i Roinn (A) thíos:

Roinn [A]:

Modh Cumarsáide leis an bPobal		Gealltanais	
Fógraí Réamhthaifeadta ó Bhéal		<p>Beidh na fógraí réamhthaifeadta seo a leanas in nGaeilge nó dátheangach:</p> <p>(a) Cuirfear fógraí taifeadta ó bhéal ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach ar an nguthán nuair atá ár n-oifigí dúnta.</p> <p>(b) Cuirfear fógraí taifeadta ó bhéal a chraoltar ar chóras fógartha poiblí ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.</p> <p>(c) Cuirfear fógraí ó bhéal a chruthaítear agus a chraoltar trí chóras ríomhtheachtaireachta nó trí chóras ríomhfhreagartha gutháin ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.</p> <p>Tabhair faoi deara gur fógraí ‘taifeadta’ seachas fógraí ‘beo’ a bhaineann le hábhar anseo.</p> <p>Sa chás go bhfuil Ordú Logainmneacha i bhfeidhm, úsáidfear an leagan Gaeilge den Logainm atá sonraithe san Ordú sin i bhfógraí taifeadta ó bhéal a dhéanann Bord Oideachais agus Oiliúna (BOO) Chill Dara agus Chill Mhantáin nó a dhéantar ar a shon.</p>	Éigeantach
Cumarsáid i Scríbhinn	<p>Litreacha agus Post Leictreonach</p> <p>Stáiseanóir-eacht</p>	<p>Tabharfar freagra ar an gcumarsáid scríofa uile sa teanga oifigiúil ina bhfuarthas í.</p> <p>Ceannteidil ar stáiseanóireacht áirithe ar a n-áirítear paipéar litreach, duillíní deamhéine, leatháin chlúdaigh facs, clúdaigh comhad agus fillteáin eile, lipéid agus clúdaigh litreach a chur ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.</p>	<p>Éigeantach</p> <p>Éigeantach</p>
Comharthaíocht	Comharthaíocht	Ní mór an chomharthaíocht uile a chuireann	Éigeantach

		Bord Oideachais agus Oiliúna (BOO) Chill Dara agus Chill Mhantáin in airde, nó a chuirtear in airde thar a cheann, a bheith i nGaeilge nó dátheangach, faoi réir na rialachán (I.R. Uimh 391/2008)	
Foilseacháin	Foilseacháin	Foilseofar cáipéisí ina leagtar amach tograí polasaí poiblí, cuntais iniúchta nó ráitis airgeadais, tuarascálacha bliantúla agus ráitis straitéise i nGaeilge agus i mBéarla ag an am céanna.	Éigeantach
	Ciorcláin / Cora Poist	I gcás ina ndéanfaidh Bord Oideachais agus Oiliúna (BOO) Chill Dara agus Chill Mhantáin cumarsáid i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach leis an bpobal i gcoitinne nó le haicme den phobal i gcoitinne chun faisnéis a thabhairt don phobal nó don aicme, cinnteoidh BOO gur i nGaeilge, nó i mBéarla agus i nGaeilge, a bheidh an chumarsáid.	Éigeantach

Roinn [B]:

Modh Cumarsáide leis an bPobal		Gealltanas	Clár Ama
Cumarsáid ó bhéal	Fáiltiú	Beannófar roimh chustaiméirí i nGaeilge i dtosach agus ansin i mBéarla. Tá sé i gceist ag BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin seirbhís a chur ar fáil trí mheán na Gaeilge, má lorgaítear é, trí fhoireann a fhostú de réir a chéile a mbeidh Gaeilge ar a gcumas acu; nó trí oiliúint a chur ar fáil don fhoireann atá ann le go mbeidh ardchumas acu sa Ghaeilge	Bliain 1 -láithreach Go leanúnach.
	Seirbhís duine le duine/ Seirbhís chuntair	Cuirfear liosta suas chun dáta ar fáil de bhaill foirne atá in ann seirbhís a chur ar fáil i nGaeilge, nó atá sásta dul faoi oiliúint chun seirbhís a chur ar fáil trí Ghaeilge.	Bliain 1.
	Lasc-chlár	Tabharfaidh foireann an lasc-chláir	Láithreach agus go leanúnach

	<p>Cumarsáid ghutháin leis an bpobal</p>	<p>ainm BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin i nGaeilge agus i mBéarla.</p> <p>Cuirfidh baill foirne dátheangach custaiméirí ar an eolas go bhfuil siad sásta gnó a dhéanamh trí Ghaeilge má theastaíonn.</p>	<p>Láithreach agus go leanúnach, má tá baill foirne ann a bhfuil sé ar a gcumas an gnó a dhéanamh. Mura bhfuil, déanfar earcaíocht réamhghníomhach agus aththréanáil. Braithin an tseirbhís seo ar fhoireann a bheith ar fáil ata ábalta an gnó a dhéanamh/ earcaíocht a dhéanamh ar fhoireann le Gaeilge/aththréanáil i nGaeilge a dhéanamh ar bhaill foirne sa dá chontae chun an gnó a dhéanamh.</p> <p>Bliain 1</p>
	<p>Fógraí réamhthairfeadta ó bhéal</p>	<p>Beidh beannaithe pearsanta réamhthairfeadta gutháin na mball foirne i bhfoirm dhátheangach.</p>	<p>Go leanúnach.</p> <p>Bliain 1</p>
	<p>Fógraí Beo</p>	<p>Beidh fógraí beo dátheangach</p>	
	<p>Bileoga Eolais/ Bróisiúir</p>	<p>Beidh leagan Gaeilge ar fáil de na bileoga eolais agus na bróisiúir is mó a úsáidtear, ach ní gá go mbeadh sé teoranta don liosta anseo thíos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Breisoideachas & Oiliúint: An Bóthar chun Foghlama agus Infhostaíochta -Clár Cúnaimh d’Fhostaithe -Oideachas agus Oiliúint don Obair 	

	Foirmeacha Iarratais	<p>agus don Saol: Clárú do Chúrsaí anois</p> <p>-Oideachas agus Oiliúint don Obair agus don Saol: Scileanna Tógála</p> <p>-Cumasú trí Thacaíocht</p> <p>-Scileanna don Obair: Oideachas don Obair agus don Saol</p> <p>Beidh leagan Gaeilge ar fáil de fhoirmeacha iarratais d'fholúntais do Phríomhoidí/Leas-Príomhoidí i nGaelcholáistí agus i nGaelscoileanna.</p>	Go leanúnach.
Na Meáin	<p>Preasráitis</p> <p>Urlabhraí na meáin chumarsáide</p> <p>Óráidí</p> <p>Eile</p>	<p>Eiseoidh BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin gach preasráiteas go dátheangach agus go comhuaineach seachas i gcúinse eisceachtúil nach bhfuil smacht againn air.</p> <p>Beidh urlabhraí/ urlabhraithe Gaeilge ar fáil i gcomhair agallamh leis na meáin Ghaeilge.</p> <p>Beidh 10% d'ábhar Gaeilge in óráidí Béarla.</p> <p>Beidh gach óráid a bhaineann le hócáid i nGaelcholáiste/ in Aonad go hiomlán i nGaeilge.</p>	<p>Go leanúnach.</p> <p>Go leanúnach.</p> <p>Go leanúnach.</p> <p>Go leanúnach.</p>
Teicneolaíocht Faisnéise	<p>Ríomhphoist</p> <p>Suíomhanna Gréasáin</p>	<p>Foilsoidh BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin seoladh ríomhphoist ar leith i gcomhair ceisteanna i nGaeilge ar shuíomh / suímh gréasáin an Bhoird.</p> <p>Beidh gnáth-theachtaireachtaí ríomhphoist – clásáil shéanta mar shampla – dátheangach.</p> <p>Beidh an t-ábhar seasta ar an an suíomh gréasáin agus ar shuíomh gréasáin tánaisteach ar bith eile de chuid BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin ar fáil go dátheangach.</p> <p>Beidh nascleanúint ó leathanach ar an leagan Béarla den suíomh</p>	<p>Bliain 1</p> <p>Bliain 2</p> <p>Bliain 1</p> <p>Bliain 1</p>

	<p>Córas Ríomhaireachta</p> <p>Seirbhísí idirghníomhacha</p> <p>Eile</p>	<p>gréasáin chuig an leathanach ábhartha ar an leagan Gaeilge.</p> <p>Forbrófar leathanach Gaeilge ar an inlíon agus cuimseoidh sé treoir bhunúsach maidir le soláthar seirbhísí Gaeilge agus infhaighteacht acmhainní as Gaeilge.</p> <p>Beidh córas ríomhaireachta nua ar bith a shuiteálfar ábalta déileáil leis an nGaeilge.</p> <p>Cuirfear aon seirbhís ar líne nó idirghníomhach a fhorbraíonn BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin ar fáil go dátheangach. Cuirfear gach seirbhís nua ar líne agus idirghníomhach ar fáil ar bhonn dátheangach.</p> <p>Beidh ráiteas fáiltithe an Phríomhfheidhmeannaigh ar an suíomh idirlín ar fáil go dátheangach agus dearbhófar ann tiomantas an Bhoird do chur i bhfeidhm ghealltanais scéim teanga an Bhoird san fháiltiú sin.</p> <p>Dá gcinnfeadh an Bord ar líne lipéid eagraíochta amach anseo, gealltar go mbeidh an fhoclaíocht dátheangach.</p> <p>Bainfidh BOO Chill Dara agus Chill Mhantain úsáid as an leagan oifigiúil Gaeilge de logainmneacha Gaeltachta do chuspóirí oifigiúla</p>	<p>Bliain 2</p> <p>Ón tús, de réir mar a shuiteálfar córais nua ríomhaireachta.</p> <p>Ón tús de réir mar a shuiteálfar seirbhísí nua.</p> <p>Ó thus na scéime seo.</p> <p>De réir mar a tharlaíonn sé.</p> <p>Bliain 1-3</p>
<p>Gaelcholáistí/ Aonaid</p>	<p>Cruinnithe</p>	<p>Nuair a theastaíonn, tionólfar cruinnithe i nGaelcholáistí/ Aonaid i nGaeilge amháin, le haistriúchán comhuaineach i mBéarla mar is cuí.</p> <p>Cuirfear fáilte roimh ionchur i nGaeilge agus i mBéarla ag cruinnithe poiblí a eagraíonn BOO</p>	<p>Go leanúnach.</p> <p>Go leanúnach.</p>

		<p>Chill Dara agus Chill Mhantáin nó a eagraítear thar a cheann.</p> <p>Beidh cruinnithe a eagraíonn BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin, a bhaineann le gnóthaí Gaeilge, i nGaeilge nó dátheangach, mar is cuí.</p> <p>Cuirfidh BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin polasaí Gaeilge le chéile, agus polasaí faoi chúrsaí oideachais sna Gaelcholáistí/Aonaid atá faoina chúram. Dearbhóidh an Bord a thiomantas i leith na bpolasaithe seo ag cruinniú oifigiúil, agus déanfaidh an Príomhfheidhmeannach an polasaí seo a athdhearbhú ina ráiteas fáiltithe ar shuíomh gréasáin BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin.</p> <p>Cinntoidh an Bord go mbeidh an Ghaeilge mar ghnáth-theanga oibre sna Gaelcholáistí/Aonaid atá faoina chúram, sa chás nach mar sin atá sé anois.</p> <p>Le linn thréimhse na céad scéime teanga déanfaidh an Bord iarracht rúnaithe agus fostaithe eile a cheapadh sna Gaelcholáistí/Aonaid a mbeidh sé ar a gcumas plé le hÉinne sa phobal ar mhian leis(léi) a g(h)nó a dhéanamh trí mheán na Gaeilge.</p> <p>Cuirfear aon pháipéarachas a bhaineann le Gaelcholáistí/Aonaid ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.</p> <p>Maidir le Gaelcholáistí/Aonaid atá faoi stiúr BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin, déanfaidh an Bord iarracht, ar gach bealach gur féidir, foireann múinteoireachta a cheapadh a bheidh ábalta an curaclam iomlán ó thaobh rogha ábhar de, a chur ar fáil, go héifeachtach, trí mheán na Gaeilge.</p>	<p>Go leanúnach.</p> <p>Bl. 1</p> <p>Go leanúnach</p> <p>Go leanúnach</p> <p>Go leanúnach</p> <p>Go leanúnach</p>
--	--	--	---

--	--	--	--

Caibidil 5: Ag feabhsú inniúlacht sa Ghaeilge

5.1 Earcaíocht

Is é earcú foirne le scileanna cumasacha Gaeilge i ngach réimse d’obair Bhord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin an príomhbhealach a bheidh ann chun barr feabhais a chur ar infhaighteacht seirbhísí i nGaeilge. Beidh aird ag ár bpolasaí earcaíochta, atá faoi réir an chreata de nósanna imeachta comhaontaithe náisiúnta d’earcaíocht, ar an ngá chun inniúlacht Gaeilge a fheabhsú ar bhonn céimnithe.

Cuirfear pacáiste ionductúcháin ina mbeidh cóip dár scéim chomhaontaithe, ar fáil do gach ball foirne chun a chinntiú go mbeidh siad ar an eolas faoinár ngealltanais faoin reachtaíocht.

5.2 Oiliúint agus Forbairt

Tá Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin tiomanta deiseanna a chur ar fáil don fhoireann chun freastal ar chúrsaí oiliúna Gaeilge ata creidiúnaithe go cuí, de réir ár n-acmhainní. Cuirfear an fhoireann iomlán ar an eolas faoi áiseanna/dheiseanna chun a n-inniúlacht sa Ghaeilge a fheabhsú.

		Gealltanais	Amlíne
Feabhsú ar chumas Gaeilge	Earcaíocht Oiliúint /Rannpháirtíocht i ngníomhachtaí chun an teanga a chur chun cinn/ Acmhainní a chur ar fáil	<p>Cuirfear pacáiste ionductúcháin ar fáil do bhaill nua foirne ina mbeidh cóip dár scéim chomhaontaithe</p> <p>Cuirfear deiseanna ar fáil chun cumas Gaeilge na foirne a fheabhsú. Déanfar socruithe cuí chun oiliúint sa Ghaeilge agus teastas tástála inniúlachta a chur ar fáil don fhoireann chun:</p> <ul style="list-style-type: none"> -tacú leis an bhfoireann chun a líofacht sa Ghaeilge a choimeád agus a fhorbairt, -feabhas a chur ar chumas na foirne a n-oibleagáidí Gaeilge i gcur i gcrích agus a ndualgais á gcomhlíonadh acu, agus -córas tástála inniúlachta creidiúnaithe a chur ar fáil don fhoireann. <p>Cuirfear an fhoireann ar an eolas faoi acmhainní teanga ar nós –</p> <p>www.tearma.ie www.foclóir.ie www.teanglann.ie agus www.abair.ie chomh maith le Wingléacht, an leagan leictreonach</p>	<p>Faoi dheireadh chéad bhliain na scéime.</p> <p>Go leanúnach.</p>

		d'fhoclóir Gaeilge-Béarla Uí Dhónaill.	
	Eile	Leanfar leis an tacaíocht a cuireadh ar fáil roimhe seo ag Boird Oideachais agus Oiliúna faoi leith chun feabhas a chur ar inniúlacht Ghaeilge na foirne, trí mhaoiniú a dhéanamh ar chúrsaí aitheanta ag leibhéal teastais, dioplóma agus/nó céime a chuideoidh le forbairt caighdeán, raon agus minicíocht na seirbhísí Gaeilge a thairgimid don phobal. Ina measc beidh cúrsaí aistriúcháin, cúrsaí i labhairt agus i scríobh na Gaeilge, agus cinn eile nach iad a bhféadfadh tionchar dearfach a bheith acu ar inniúlacht ghinearálta na foirne riaracháin agus bainistíochta seirbhís d'ardchaighdeán i nGaeilge a chur ar fáil.	Go leanúnach.

5.3 Poist Shainithe Ghaeilge

Tá na poist liostáilte thíos sainithe mar phoist a mbaineann riachtanas inniúlachta Gaeilge leo. Tá sé i gceist go mbeidh caighdeán shonraithe chreidiúnaithe sa Ghaeilge bainte amach ag sealbhóirí na bpost seo i gcomhréir le cúraim an phoist. Nuair a bhí na poist seo á sainiú tugadh aird ar leith ar phoist atá lonnaithe i nGaelcholaistí agus in Aonaid.

Teideal an Phoist	Láthair	An Pobal ar a bhfuiltear ag freastal	Comharthú den chaighdeán Gaeilge a theastaíonn (roghnaigh ceann: tosaitheoirí, meánleibhéal nó ardleibhéal).
Príomhoidí, Leas-phríomhoidí, stiúrthóirí, bainisteoirí, comhordaitheoirí, agus gach post múinteoireachta.	Gaelcholáistí agus Aonaid BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin	Pobail na nGaelcholáistí agus na nAonad go léir atá faoi chúram an Bhoird	Ardleibhéal inmhianaithe.
Rúnaithe, freastalaithe agus poist eile riaracháin	Gaelcholáistí agus Aonaid BOO Chill Dara agus Chill Mhantáin	Pobail na nGaelcholáistí agus na nAonad go léir atá faoi chúram an Bhoird.	Ardleibhéal inmhianaithe.

Caibidil 6: **Monatóireacht agus Athbhreithniú**

Déanfaidh **an Príomhfheidhmeannach** agus an **Fhoireann Shinsearach Bainistíochta** monatóireacht agus athbhreithniú ar an scéim ar bhonn rialta.

Is é teagmhálaí na scéime ná: _____

Beidh córas foirmiúil ar fáil chun monatóireacht a dhéanamh ar iarratais ar sheirbhísí i nGaeilge agus beidh cuntas air sin inár dTuarascáil Bhliantúil.

Caibidil 7: Poibliú na Scéime Comhaontaithe

Déanfar poibliú inmheánach agus seachtrach ar an scéim seo trí phreasráiteas i dtosach báire. Cuirfimid leagan dátheangach den scéim ar fáil ar ár suíomh gréasáin agus cuirfear ar fáil í do gach ball foirne agus do na gníomhaireachtaí cuí. Féadfar modhanna eile chun an scéim a phoibliú a úsáid freisin.

Ina theannta sin, tapóimid gach deis inár n-idirghníomhú laethúil le custaiméirí chun na seirbhísí a chuirimid ar fáil i nGaeilge a chur chun cinn agus a phoibliú ar na bealaí seo a leanas:

- custaiméirí a chur ar an eolas go díreach, ar bhealach réamhghníomhach, maidir leis an rogha atá acu gnó a dhéanamh linn i nGaeilge, mar shampla, trí fhógraí a chur ar taispeánt ag an bhfáiltiú a luann na seirbhísí Gaeilge atá ar fáil;
- liosta de na seirbhísí sin a bheith le feiceáil go soiléir ar ár suíomh gréasáin;
- cuirfimid in iúl ar threoirlínte, bileoga eolais agus foirmeacha iarratais ar leith go bhfuil na cáipéisí seo ar fáil i nGaeilge freisin, mura bhfuil siad ar fáil go dátheangach;
- tabharfaimid suntasacht chomhionann d'ábhair Ghaeilge agus Bhéarla.

Cuirfear cóip den scéim chomhaontaithe ar aghaidh chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.

Is é an leagan Gaeilge an leagan oifigiúil den scéim seo